

تأثیر فلسفه اخلاقی و قومپرستی بر تمایل به خرید برندهای ایرانی بر اساس نقش محوری اقتصاد مقاومتی

حسین رضایی دولت ابادی*

زهرا شکرچیزاده اصفهانی**

چکیده

در جوامع پیشرفت، ارتباط بین شرکت‌های محلی و مشتریان آنها موضوع مورد علاقه شرکتها و جوامع دانشگاهی است. یسیاری از پژوهش‌های دانشگاهی بر نقش ویژگی‌های قومپرستی و خصوصیات جمعیت‌شناسنامه بر خریدهای محلی تاکید نموده‌اند. هدف پژوهش حاضر، تحلیل تأثیر فلسفه اخلاقی و قومپرستی بر تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان به خرید برندهای ایرانی بر اساس نقش محوری اقتصاد مقاومتی بوده است. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی پیمایشی می‌باشد. نمونه مورد مطالعه شامل ۷۰ نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان در سال ۱۳۹۳ بوده است که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شده‌اند. داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری گردید و تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزارهای SMART PLS و SPSS صورت گرفت. نتایج حاکی از آن بود که اگر چه فلسفه اخلاقی و قومپرستی به طور مستقیم بر تمایل به خرید برندهای ایرانی تأثیر ندارند، قومپرستی از طریق اقتصاد مقاومتی بر تمایل به خرید محصولات ایرانی تأثیرگذار است.

کلیدواژه‌ها: قومپرستی، فلسفه اخلاقی، اقتصاد مقاومتی، برندهای ایرانی.

* استادیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه اصفهان (نویسنده مسئول)، ho.rezaie@gmail.com

** دانشجوی دکتری مدیریت و بازار یابی، دانشگاه اصفهان، za.shekarchi@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۲/۱۷، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۲/۱۴

۱. مقدمه

قوم مداری و خصوصت به عنوان مفاهیم کلیدی مرتبط با بازاریابی و رفتار سازمانی مفاهیم نسبتاً جدیدی هستند و این مفاهیم با خواستگاه محصول در ارتباطند؛ چرا که قوم مداری مصرف کننده یکی از مواد نامحسوس قدرتمند برای تجارت بین المللی است. مصرف کنندگان قوم مدار معتقدند که خرید محصولات خارجی به اقتصاد داخلی و به کارگیری نیروهای ملی آسیب وارد می نماید(Akdogan et al., 2012:1). آنها محصولات کشور خود را ترجیح داده و معتقدند که محصولات کشورشان برای آنها مناسب تر است. خصوصت که به احساس انزجار یا دشمنی نسبت به یک کشور اشاره می نماید(Jimenez and San Martin 2010:38)، تا حدودی تحت تاثیر قوم مداری است. مردم کشورهای توسعه یافته، کمتر از همدمیان خود در کشورهای در حال توسعه قوم مدارند(Deb and Chaudhuri, 2012:245).

قلب استراتژی های بسیاری از شرکت ها، علاقه به توسعه و نگه داری ارتباط نزدیک با مصرف کنندگان است. ایجاد وفاداری در مصرف کنندگان هدف استراتژیک برای بیشتر شرکت ها در بازارهای رقابتی جهانی است؛ چراکه وفاداری مصرف کننده تاثیر مهمی بر توسعه رقابتی شرکت ها ایفا می نماید(Akdogan, et al., 2012:3) و منجر به تکرار خرید می گردد. فلسفه اخلاقی می تواند بر ارتباط مصرف کننده و مشتری و درنتیجه برووفاداری و تکرار خرید تاثیرگذار باشد. بازاریابان بین الملل که به عنوان آرمان گرایان اخلاقی شناخته شده اند، خواهان حفظ ارتباطات با مصرف کنندگان در کشورهای میزبان اند. آنها معتقدند که ضرر زدن به دیگران، صرف نظر از منافعی که دارد، همیشه نادرست است. در حالیکه بازاریابان بین الملل که گرایش های اخلاقی نسبی گرا دارند، معتقدند که تعریف خوبی، بستگی به زمان، مکان و بافت اجتماعی دارد(Lee and Sirgy, 1999:76).

اگرچه در زمینه تاثیر ویژگی های قوم پرستی و فلسفه اخلاقی بر تمایل خرید پژوهش هایی صورت گرفته است، اما پژوهشی که نقش اقتصاد مقاومتی را هم در این ارتباط مدنظر قرار داده باشد، صورت نگرفته است. لذا پژوهش حاضر به بررسی تاثیر فلسفه اخلاقی و قوم پرستی بر تمایل به خرید محصولات با برند ایرانی پرداخته است.

۲. بیان مسئله

در بخش ذیل به ارائه توضیحاتی در ارتباط با ابعاد اصلی پژوهش پرداخته می‌شود.

۱.۲ فلسفه اخلاقی (Moral philosophy)

فلسفه اخلاقی دربر دارنده دو بعد آرمان گرایی اخلاقی (Moral Idealism) و نسبی گرایی (Moral Relativism) می‌باشد. نسبی گرایی اخلاقی براین باور است که تمام استانداردهای اخلاقی مرتبط با جامعه و فرهنگی هستند که در آن رخ می‌دهد (Schlenker, 1977:374 and Forsyth, 1977:374). آرمانگرایی اخلاقی به درجه‌ای اشاره دارد که شخص بر درستی و یا نادرستی ذاتی یک عمل صرفنظر از عواقب آن تمرکز دارد. در ایجاد قضاوت اخلاقی، آرمانگرایان اخلاقی معیار آرمان گرایی را به جای معیار عملی به کار می‌برند. تصمیمات و اعمال آرمان گرایان اخلاقی نوعاً از طریق اصول اخلاقی هدایت شده‌اند. افرادی که کمتر آرمانگرا هستند ممکن است فکر کنند که گاهی پذیرش کمی ضرر، لازمه دست یافتن به سود است. آنها تمایل به ایجاد یک چشم انداز سودگرایانه دارند که یک عمل هنگامی شایسته است که بیشترین سودمندی را برای بیشتر افرادی که تحت تاثیر آن عمل هستند فراهم نماید؛ حتی اگر برای گروه مشخصی مضر باشد. آرمان گرایان اخلاقی، احتمالاً متعهد و مجدوب رفتارهای غیراخلاقی نمی‌گردد (Al-Khatib, et al., 1995). بازاریابان بین‌المللی که آرمان گرایان اخلاقی هستند، به طور محتمل از قوانین و ظیفه‌ای برای هدایت تصمیم‌گیری‌های خود استفاده می‌نمایند. بازاریابان متعهدانه تلاش می‌کنند تا به مصرف کنندگان در بازارهای بین‌المللی آسیبی وارد نشود و همچنین آنها معتقدند که ضرر بالقوه زدن به دیگران همیشه کار اشتباهی است. صرف نظر از مزایایی که ممکن است از آن حاصل شود (Forsyth: 1992). نسبی گرایی اخلاقی نشان میدهد که قواعد اخلاقی نمی‌توانند از اصول جهانی، مشتق شده باشند و تابعی از زمان، مکان و فرهنگ هستند (et Tretiseal, 1994:63); لذا هیچ مجموعه‌ای از قوانین را نمیتوان به عنوان اصلی که برای همه جوامع و در همه زمانها درست و یا غلط است، فرمول بندی نمود. نسبی گرایی اخلاقی، نه تنها مجموعه قوانین اخلاقی جهانی را در ایجاد قضاوت‌های اخلاقی نمی‌پذیرد، بلکه به شدت بر شرایط موقعیتی تکیه می‌نمایند. از دیدگاه نسبی گرایی، اخلاقی بودن یک اصل بستگی به ماهیت وضعیت، فرهنگ غالب و افراد درگیر دارد.

۲.۲ قومداری

به نظر می‌رسد مفهوم قومداری برای اولین بار در سال ۱۹۰۶، هنگامی ظاهر گردید که سامنر پی برد افراد تمایل دارند گروه خود و نه رقبا و حریفان باشند اواین گرایش را که تمایل به در مرکز قراردادن گروه خود و برتر دانستن آن نسبت به دیگر گروهها دارد، قومداری نامیده است (Strehlauet et al., 2012:103). هویت قومی که عمیقاً شکل دهنده رفتار مصرف کننده می‌باشد، مفهومی جامعه شناختی است که تمایل به دیدن دنیا از طریق فیلترهای فرهنگی قومی را در بر دارد و بیانگر آن است که پاییندی به ارزش‌ها و رفتارهای فرهنگی مورد انتظار، شرکت در آداب و رسوم قومی، استفاده از زبان بومی رسانه‌های قومی و وابستگی قومی، بین اعضای گروه متفاوت می‌باشد (Cleveland et al., 2013:958). به عبارت دیگر، ضمایم قوم شناختی میان اعضای گروه متفاوت است و این امر باعث شده تا آنان از لحاظ جنبه‌های مختلف هویت قومی، متمایز عمل کنند (Cleveland & Chang, 2009:963). مصرف کنندگان در گروههای سنی و با جنسیت و درآمدگاهی مختلف تمایلات طبیعی متفاوتی دارند تا اجازه دهنده تمایلات قوم شناختی بر تمایل به خرید آنها تاثیرگذار باشد (Josiasenet et al., 2011:628). با وجود یکپارچه‌سازی جهانی و سست شدن مرزهای فرهنگی، قومداری، به عنوان موضوعی اساسی برای بازاریان باقیمانده است. مصرف کنندگان در واکنش به جهانی شدن، ممکن است سه رفتارهای محلی را با هنجارهای از مصرف کنندگان ممکن است برای تثیت ارزش‌ها و رفتارهای محلی تلاش کنند؛ در حالیکه گروه دیگری از مصرف کنندگان، ممکن است هنجارهای محلی را با هنجارهای خارجی تعویض و نهایتاً گروه دیگری از مصرف کنندگان، گرایش‌های فرهنگی سنتی را با گرایش‌های جهانی تکمیل نمایند (ClevelandandLaroche, 2007). گرچه مفهوم قومداری مصرف کننده، به طور مثبت با خصوصیت مصرف کننده (Consumeranimosity) مرتبط بوده است، اما این دو مفهوم کاملاً متمایزند. از دیدگاه کلین و اتنسن (1999) قومداری مصرف کننده، به طور کلی منجر به تمایل مصرف کننده به ممانعت از خرید محصولات خارجی می‌گردد؛ در حالیکه خصوصیت مصرف کننده، در جهت عدم تمایل به خرید محصولات از یک کشور خاص هدایت شده است. دو جزء اصلی از قومداری وجود دارد: قومداری فرهنگی که اشاره به این عقیده دارد که هنجارها و نگرش‌های فرهنگی شخص ارجح‌تر از فرهنگ‌های دیگر جوامع یا گروههای است. این امر خود را در رفتارهای سمبولیک از قبیل لباس پوشیدن، هنجارهای دینی و دیگر هنجارهای سمبولیک نشان می‌دهد.

از سوی دیگر، قوم مداری اقتصادی، نشان دهنده این درک است که گروههای دیگر می‌توانند به عنوان رقبای اقتصادی دیده شوند که ظرفیت آنها به عنوان فاکتورهای اقتصادی باید محدود شود (Mangnale, et al., 2011: 243). تحقیقات موجود در زمینه بازاریابی نشان داده است که قوم مداری ارتباط منفی با قضاوتهای مصرف‌کنندگان در مورد محصول و نیت خرید دارد. همانطور که هان و ترپسترا (1988) نشان میدهند، عوامل شناختی شامل تفاوت درک شده در کیفیت بین محصولات داخلی و خارجی، در تصویر کشور و در قابلیت استفاده از محصول تاثیر دارد. قوم‌مداری بر این عقیده شخصی تاکید دارد که خرید محصولات خارجی عملی مخالف میهن‌پرستی است؛ چراکه با افزایش بیکاری باعث ضربه زدن به اقتصاد می‌گردد (Kwak et al., 2006: 382). قوم‌مداری بیانگر عدم تمایل به خرید محصولات خارجی می‌باشد و نوعی کشش قیمتی یا کششی نسبت به ویژگی‌های دیگر محصول است.

۳.۲ اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی به معنی شناسایی قلمروهای فشار و در نتیجه تلاش برای کترل و ختنی کردن آنها و در شرایط آرمانی تلاش برای تبدیل فشارها به فرصت‌هاست؛ به عبارت دیگر، اقتصاد مقاومتی نوعی الگوی اقتصادی است که منجر به رسیدن به استقلال اقتصادی کشور می‌گردد. چنین اقتصادی معمولاً در برابر اقتصاد وابسته و مصرف‌گر است که در برابر سلطه اقتصادی مقاومت نموده و در تلاش است تا ساختارهای اقتصادی موجود را تغییر داده و آنها را بر بنای ساختار و اهداف جهانی بومی نماید. هدف از چنین اقتصادی، کاهش وابستگی و تاکید بر مزایای استفاده از تولید داخلی و تلاش برای خوداتکایی است (قربانی آذر و همکاران ۱۳۴۳: ۲۰۱۳). پیام اصلی اقتصاد مقاومتی برای مکانیسم تولید آن است که تولید کنندگان داخلی به کیفیت و رضایت مشتری عنایت نمایند و مصرف کنندگان برای جلوگیری از خروج ارز، منابع مالی کشور، آسیب رسیدن به اقتصاد ایران، جلوگیری از بیکاری و حمایت از تولید ملی به خرید کالاهای داخلی مبادرت ورزند. اقتصاد مقاومتی که از ارکان حمایت از تولید ملی می‌باشد پایه‌های استوار خود را بر روی دو عنصر اقتصادی یعنی تولید ملی و مصرف ملی بنیان نهاده (جعفری و آهنگری، ۱۳۹۱: ۱) و با ختنی سازی تحریم‌ها، به عامل تولید داخلی تکیه نموده است تا از این طریق موجب تحولی عمیق در رشد تولید ملی گردد. طرح مفهوم اقتصاد مقاومتی، در شرایط فعلی اقتصاد

ایران که درگیر با تحریم‌های بین‌المللی است نشان از رویکرد جدیدی در حوزه اقتصاد دارد، که می‌تواند موضوعات جدیدی را در درون با خود همراه کند.

اقتصاد مقاومتی شامل ۷ مؤلفه اصلی، مقابله با دشمن، مردمی نمودن اقتصاد، اقتصاد دانش بنیان، مدیریت مصرف، استفاده حداکثری از امکانات، حمایت از تولید ملی و کار جهادگونه می‌باشد. مزایای زیادی در حمایت از تولید داخلی وجود دارد که شامل ایجاد اشتغال برای نیروی کار داخلی، کمتر شدن فشار تورمی، توجه به برندهای در صنایع مختلف، تقویت بخش خصوصی، کاستن از بار مالی دولت، ارز آوری کالاهای غیر نفتی و بسیاری موارد دیگر می‌باشد. کار جهادگونه شامل افزایش مهارت و بهره‌وری نیروی کار است و استفاده بهینه از نیروی کار برای پیشبرد اهداف کشور نیز به عنوان یک جنبه موثر از اقتصاد مقاومتی تعریف می‌گردد (محمدی مقدم و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۰۹).

۴.۲ تمایل به خرید محصول

در حوزه رفتار مصرف‌کننده، مدل نگرش آجزن و فیشبن (۱۹۸۰) به طور گستردگی مورد پذیرش قرار گرفته است. مدل آنها دو عامل اصلی نگرش و هنجار ذهنی را بر تمایل به خرید تاثیرگذار می‌داند. در این مدل تنها نگرش و هنجار ذهنی به طور مستقیم بر تمایل به خرید تاثیرگذارند و سایر عوامل نظیر فرهنگ تاثیر غیر مستقیمی بر تمایل به خرید دارند (Jianlin et al., 2010: 2263). یکی دیگر از موضوعاتی که با تمایل به خرید برند در ارتباط می‌باشد، خصوصت مصرف‌کننده می‌باشد. مفهوم نزدیک و مرتبط با خصوصت مصرف‌کننده، ساختار قوم‌داری مصرف‌کننده است که به بررسی اخلاقی بودن خرید محصولات خارجی در گذشته پرداخته است (بهایی و پیسانی، ۲۰۰۹: ۲۰۱). تفاوت‌های خرده فرهنگی در نگرش نسبت به ملل خارجی یک موضوع مهم ملاحظه شده در پژوهش‌های راجع به خصوصت مصرف‌کننده می‌باشد. خصوصت مصرف‌کننده، اندازه‌گیری نگرش مصرف‌کنندگان برای واردات محصولات با توجه ویژه به تاثیر روابط دو ملتی به عنوان یک قضاوت نسبت به محصول و مشخصه تصمیم‌گیری برای خرید می‌باشد. به طور خاص ساختار خصوصت مصرف‌کننده، بیانگر تمایل به خرید محصولات از شرکت‌های واقع در کشور خارجی یا مرتبط با آن‌ها می‌باشد که شامل فعالیت‌ها و رفتار تایید نشده به وسیله مصرف‌کنندگان محلی می‌باشد. بر این مبنای خصوصت مصرف‌کننده به عنوان انزجار

باقی مانده مرتبط با حوادث نظامی، سیاسی، یا اقتصادی گذشته بین دو ملت می‌باشد. به طور کلی، اکثر تحقیقات قبلی نشان داده که خصوصت، تمایل مصرف‌کنندگان به خرید محصولات از کشورهای دیگر را کاهش می‌دهد (Rose et al., 2009:330; Ettenson & Klein, 2005: 199).

مصرف‌کنندگان می‌توانند تشخیص دهنند که یک محصول کیفیت مناسبی دارد؛ اما به دلیل احساس خصوصت نسبت به آن کشور، از خرید محصول امتناع می‌ورزند.

۵.۲ تاثیر فلسفه اخلاقی و قوم پرستی بر تمایل به خرید با در نظر گرفتن اقتصاد مقاومتی

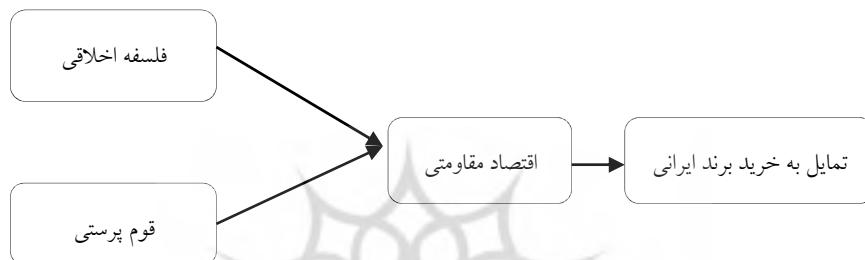
جهانی شدن و لیبرال شدن کشورها، منجر شده که بسیاری از محصولات و برندهای کشورهای خارجی با برندهای کشور میزبان رقابت نمایند (Lee et al., 2010:469)؛ چراکه افزایش بازارهای همگن و جهانی منجر به دسترسی بیشتر مصرف‌کنندگان منطقه‌ای به محصولات مختلف می‌گردد. نظریه‌ای مبنی بر این امر وجود دارد که آزاد سازی و همگن بودن بازار، باعث افزایش نگرانی در مورد اثرات زیانبار هجمون محصولات و برندها بر تولید داخلی و استغال می‌گردد (Saffu et al., 2010:204).

براساس تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده (Ajzen, 1985)، نیت انجام یک رفتار توسط سه عامل عمده شامل نگرش نسبت به رفتار (attitude toward the behavior) هنچ‌هار ذهنی (perceived behavioral control) و کنترل رفتاری درک شده (subjective norm) تحت تاثیر قرار می‌گیرد. نگرش مصرف‌کننده بیانگر میزان انفعال یا احساس موافق یا مخالف نسبت به یک محرك است و احساسات عاطفی فرد را نسبت به پدیده‌ها بیان می‌نماید (Mowen and Minor, 1986: 213). نگرش نسبت به رفتار ارزشیابی مثبت یا منفی در مورد انجام یک رفتار می‌باشد که از دو زیرسازه باورهای رفتاری و ارزیابی نتایج رفتار که باعث حصول نگرش نسبت به رفتار می‌شود، تشکیل شده است (طاووسی و همکاران، ۱۳۸۹: ۴۶). هنچ‌هارهای ذهنی درک شده به فشار اجتماعی توسط فرد برای انجام یا عدم انجام رفتار هدف اشاره دارد. هنچ‌هارها شیوه صحیح و بهنچار کنش را نشان داده و به فرد نشان داده که چه کارهایی را نباید انجام بدهد (براتی و همکاران، ۱۳۹۱: ۴۲). کنترل رفتاری درکشده درجه‌ای از احساس فرد است که تا چه حد انجام یا عدم انجام یک رفتار تحت کنترل ارادی وی قرار دارد (آشوغ و همکاران، ۱۳۹۲: ۸). عوامل کنترل شامل عوامل

داخلی و خارجی است. در حالیکه، فاکتورهای داخلی مربوط به شخص بوده و شامل مهارت‌ها، توانایی‌ها، اطلاعات و احساسات است، عوامل خارجی به فاکتورهایی همچون عوامل محیطی یا شغلی اشاره می‌نماید(Bشيریان و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۵۷). قوم مداری بر شکل‌گیری نگرش تاثیر می‌گذارد. از آنجا که قومداری دلالت بر اولویت عمومی برای محصولات وطنی دارد، اینطور استدلال می‌شود که قومداری ممکن است نگرش مطلوب نسبت به خرید محصولات تبلیغ شده داخلی به دنبال داشته باشد. هنجرهای ذهنی در پذیرش سلسله مبارزات تبلیغاتی محلی تاثیرگذارند. بر مبنای تئوری رفتار برنامه‌ریزی شده مصرف‌کنندگان در پذیرش یا رد خرید محصولات تبلیغ شده داخلی مختارند(., Saffu et al., 2010:207). مطالعات پیشین ارتباط مثبتی را بین قومداری و نگرش در جهت واردات شناخته‌اند. در بررسی اثرات قوم مداری، محققان تاثیر عواملی مانند کشور مبدأ، ضرورت محصول و خدمات محصول را در ارتباط بین نگرش و قومداری و همچنین بین نگرش و قصد خرید ثابت نموده‌اند(Klein et al., 1998: 207). مصرف کننده قوم مدار ممکن است به خاطر آنکه محصولات کشور خاصی را با کیفیت می‌داند، محصولات وارداتی را خریداری نماید. از سوی دیگر برخی از مصرف‌کنندگان قومدار ممکن است برخی محصولات خارجی را که به نظر ضروری می‌آیند خریداری نمایند(Javalgi., 2005: 328). از این رو، اقتصاد مقاومتی، با تأکید بر حمایت از تولید داخلی می‌تواند، به عنوان راهکاری در مقابل با واردات محصولات خارجی، نقشی مهم در تضمین استقلال و سربلندی کشور ایفا نماید. این احتمال وجود دارد که تفکرات اخلاقی نیز بر تمایل به خرید محصولات بیگانه تاثیرگذار باشد. بازاریابان غربی به احتمال زیاد، در تفکرات اخلاقی خود نسبی گرا هستند؛ چرا که آنان در درون مرزهای کشور خود در معرض انواع فرهنگ‌ها هستند. این درحالی است که اکثر کشورهای آسیایی، جمع‌گرا و متجانستند. تحقیقات نشان داده که مردم از فرهنگ‌های جمع‌گرا نسبت به فرهنگ‌های فردگرا بیشتر قوم مدار هستند(Nicholson et al., 1993). برای مدیران غربی التزامات اخلاقی گاهی به عنوان محدودیت‌هایی برای اهداف مدنظر قرار می‌گیرند؛ حال آنکه اخلاقیات در کشورهای شرقی، بر مبنای آرمان‌های اخلاقی نظیر قضایت اجتماعی و ارتباطات متجانس در نظر گرفته می‌شوند (Lee and Sirgy., 1999:78). با توجه به مباحث مطرح شده، فرضیه‌های این پژوهش، به شکل ذیل مطرح می‌گردند:

- فلسفه اخلاقی بر تمایل به خرید برنده به طور مستقیم تاثیر دارد.

- قوم پرستی بر تمایل به خرید برند به طور مستقیم تاثیر دارد.
- فلسفه اخلاقی بر تمایل به خرید برند به طور غیرمستقیم و از طریق متغیر میانجی اقتصاد مقاومتی تاثیر دارد.
- قوم پرستی بر تمایل به خرید برند به طور غیرمستقیم و از طریق متغیر میانجی اقتصاد مقاومتی تاثیر دارد.
- اقتصاد مقاومتی بر تمایل به خرید برند تاثیر دارد.

شکل ۱. چارچوب مفهومی پژوهش

همانطور که از فرضیه ها مشخص می شود، اقتصاد مقاومتی متغیری میانجی است که در رابطه بین متغیرهای مستقل فلسفه اخلاقی و قوم پرستی و متغیر وابسته تمایل به خرید محصول خارجی سهم داشته و به عنوان واسطه ای عمل نموده است. متغیر میانجی اقتصاد مقاومتی در قسمتی از مدل به عنوان متغیر مستقل و در بخشی دیگر به عنوان متغیر وابسته ایفای نقش می نماید.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی - پیمایشی محسوب می شود؛ چرا که نتایج حاصل از این پژوهش می تواند به درک تاثیر فلسفه اخلاقی و قومپرستی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان بر تمایل به خرید برندهایانی کمک نماید. جامعه، شامل آماری شامل کلیه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان باشد که تعداد ۷۰ نفر از آنها به عنوان نمونه انتخاب گردید. به منظور گردآوری اطلاعات سیرت نیک از پرسشنامه محقق ساخته با طیف ۵ تایی لیکرت استفاده

گردید. در این پژوهش از روش مدلسازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات برای آزمون مدل اندازه‌گیری تأثیر فلسفه اخلاقی و قومپرستی بر تمایل به خرید برندهای ایرانی استفاده شده است. پیلاس نگرشی مبتنی بر واریانس است که در مقایسه با تکنیکهای مشابه معادلات ساختاری همچون لیزرل و ایموسنی از به شروط کمتری دارد. یکی از دلایل برتری این روش نسبت به روش‌های پیشین، سروکار داشتن این روش با مدل‌های اندازه‌گیری از نوع سازه است (Ringle et al., 2012). به علاوه، مهمترین دلیل برتری این روش، استفاده از نمونه‌های کوچک است (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲: ۷۵). این مدل دارای ۳ متغیر مکنون مرتبه اول مرتبه دوم شامل فلسفه اخلاقی، قومپرستی، اقتصاد مقاومتی و ۱۴ متغیر مکنون مرتبه اول شامل آرمان‌گرایی اخلاقی، نسبی‌گرایی اخلاقی، فرهنگ، زبان، رسانه، عادات و سنن، مقابله با دشمن، خصوصی سازی، اقتصاد دانش‌بنیان، مدیریت مصرف، استفاده حداکثری از منابع، حمایت از تولید ملی، کار جهادگونه و تمایل به خرید محصول خارجی می‌باشد. ارزشیابی یک الگوی کامل با ارزیابی برآش الگو آغاز می‌شود. بررسی برآش مدل شامل بررسی برآش مدل‌های اندازه‌گیری، مدل ساختاری و مدل کلی می‌باشد که در بخش ذیل به آنها پرداخته می‌شود.

۱.۳ پایایی

به منظور بررسی پایایی از ۳ روش بررسی ضرایب بارهای عاملی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده گردیده است. ابتدا به بررسی پایایی از طریق بررسی ضرایب بارهای عاملی پرداخته شده است. با توجه به اینکه کلیه بارهای عاملی از 0.40 که ملاک مناسب برای ضرایب بارهای عاملی است بیشتر گردید (Hulland: 1999)، لذا این معیار مناسب می‌باشد. در این مرحله به بررسی آلفای کرونباخ و روانی همگرا پرداخته می‌شود. با توجه به اینکه مقدار مناسب برای آلفای کرونباخ 0.70 و برای پایایی ترکیبی 0.70 است (داوری و رضازاده، ۱۳۹۹) و مطابق جدول (۱) تقریباً تمامی این معیارها در متغیرهای مکنون مقدار مناسبی نزدیک به 0.70 یا بیشتر اتخاذ نموده‌اند، می‌توان مناسب‌بودن وضعیت پایایی پژوهش حاضر را تایید نمود.

جدول ۱. آلفای کرونباخ و روایی همگرا

ردیف	مولفه مورد سنجش	آلفای کرونباخ	بارهای عاملی	پایابی ترکیبی
۱	آرمان گرایی اخلاقی نسبی گرایی اخلاقی	۰/۶۰۰ ۰/۶۰۰	Ideal _{1=۰/۵۶۱} Ideal _{2=۰/۷۴۴} Ideal _{3=۰/۸۱۶} Relate _{1=۰/۷۱۴} Relate _{2=۰/۸۳۲} Relate _{3=۰/۷۴۰}	۰/۷۷۴ ۰/۷۷۵
۲	قوم پرستی	۰/۸۸۲	Cul _{1=۰/۷۳۱} Cul _{2=۰/۸۹۲} Cul _{3=۰/۸۹۰} Cul _{4=۰/۸۳۲} Cul _{5=۰/۸۸۸} Cul _{6=۰/۷۸۹} Lang _{1=۰/۹۰۸} Lang _{2=۰/۹۰۷} Med _{1=۰/۸۸۳} Med _{2=۰/۹۱۴} Cust _{1=۰/۸۳۸} Cust _{2=۰/۵۹۲} Cust _{3=۰/۷۹۷}	۰/۹۰۴
۳	اقتصاد مقاومتی	۰/۸۹۵	Enem _{1=۰/۹۰۹} Enem _{2=۰/۷۸۱} Priv _{1=۰/۵۰۴} Priv _{2=۰/۹۲۲} Priv _{3=۰/۹۱۶} Know _{1=۰/۸۹۲} Know _{2=۰/۷۷۲} Consu _{1=۰/۹۱۳} Consu _{2=۰/۹۱۳} Facil _{1=۰/۷۹۱} Facil _{2=۰/۸۲۶} Pro _{1=۰/۹۰۵} Pro _{2=۰/۸۵۴} Pro _{3=۰/۸۷۷}	۰/۹۱۱

	Pro ₄₌ • /۸۷۳			
• /۸۷۷	Inten ₁₌ • /۸۱۴ Inten ₂₌ • /۸۰۸ Inten ₃₌ • /۸۱۵ Inten ₄₌ • /۵۶۳ Inten ₅₌ • /۸۰۰	۰/۸۲۴	تمایل به خرید برندهای ایرانی	۴

۱۰.۳ روایی همگرا

معیار دوم برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، روایی همگراست که به بررسی میزان همبستگی هر سازه با سوالات (شاخص‌ها) خود می‌پردازد. معیار AVE برای این منظور به کار می‌رود. مقادیر AVE برای متغیرها عبارتند از: آرمان‌گرایی اخلاقی (۰/۶۴۶)، نسبی‌گرایی اخلاقی (۰/۵۳۷)، عرق ملی (۰/۴۳۷)، اقتصاد مقاومتی (۰/۴۰۰)، تمایل به خرید برندهای ایرانی (۰/۵۹۵). اگرچه فورنل و لارکر مقدار مناسب برای AVE را ۰/۵ به بالا معرفی نموده‌اند، اما مگنر و همکاران (۱۹۹۶) مقدار ۰/۴ به بالا را کافی انتسنه‌اند. براین اساس، با توجه به اینکه همه AVE‌ها دارای ضرایب ۰/۴ به بالا هستند، لذا این امر حکایت از روایی همگرایی مناسب مدل دارد.

۱۰.۴ روایی واگرا

در این مرحله به بررسی روایی واگرا از طریق مقایسه میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌هایش در مقابل همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها (روش فورنل و لارکر) پرداخته می‌شود. همانگونه که از جدول ذیل مشخص است مقدار جذر AVE متغیرهای مکنون که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آنها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند، بیشتر است که این امر حکایت از روایی واگرایی مناسب مدل دارد.

جدول ۲. روایی واگرا

	آرمان گرایی اخلاقی نسبی گرایی اخلاقی	اقتصاد مقاومتی	القوم پرستی	تمایل به خرید
آرمان گرایی اخلاقی	۰/۸۰۳۷۴	۰/۱۲۴۵۷۵	۰/۳۱۷۶۴۹	۰/۰۶۳۹۲۷
نسبی گرایی اخلاقی	۰/۷۳۲۸۰	-۰/۰۲۴۱۴۵	۰/۳۵۶۲۸۹	۰/۰۷۶۵۷۷
اقتصاد مقاومتی	۰/۱۲۴۵۷۵ -۰/۰۲۴۱۴۵	۰/۶۳۲۴۵	۰/۲۵۰۵۰۳	۰/۶۱۵۷۰۸
القوم پرستی	۰/۳۱۷۶۴۹ ۰/۳۵۶۲۸۹	۰/۲۵۰۵۰۳	۰/۶۵۶۵۰	۰/۲۱۱۵۱۳
تمایل به خرید	۰/۰۶۳۹۲۷ ۰/۰۷۶۵۷۷	۰/۲۱۱۵۷۳	۰/۲۱۱۵۷۳	۰/۷۷۱

۳.۳ برازش مدل ساختاری

در این بخش به بررسی برازش مدل ساختاری پرداخته می شود. روش های مختلفی برای بررسی برازش مدل وجود دارد. یکی از مهمترین این روش ها روش ضرایب معناداری χ^2 یا همان مقادیر value -های باشد. با توجه به اینکه ضرایب معناداری تنها برای مسیر اقتصاد مقاومتی - تمایل به خرید برنده و قومپرستی - اقتصاد مقاومتی بزرگتر از ۱/۹۶ می باشد که روابط بین اقتصاد مقاومتی و تمایل به خرید و همچنین قوم پرستی و تمایل به خرید با واسطه گری اقتصاد مقاومتی در سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می نماید، می توان گفت برازش مدل نسبتاً مناسب است. یکی دیگر از معیار ها Q^2 می باشد که قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص نموده و باید مشبت باشد. با توجه به اینکه Q^2 برای سازه های درون زای اقتصاد مقاومتی و تمایل به خرید به ترتیب برابر $0/۰۲۱۲$ و $0/۰۲۶۹$ می باشد لذا برازش مدل تایید می گردد.

معیار GOF برای بررسی برازش مدل کلی به کار می رود که از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$GOF = \sqrt{\text{communalities} * R^2}$$

$$GOF = \sqrt{0.483 * 0.51} = 0.496$$

communalities از میانگین مقادیر اشتراکی ۴ متغیر پنهان فلسفه اخلاقی، قوم پرستی، اقتصاد مقاومتی و تمایل به خرید به دست می آید که برابر $0/۴۳۷$ می گردد. از طرف دیگر

میانگین مقادیر R^2 متغیرهای درون‌زای مدل برابر با 0.2825 می‌گردد و لذا مقدار GOF برابر 0.111 است که برآش مدل را مورد تایید قرار می‌دهد.

۴.۳ تحلیل مسیر

به منظور بررسی تمامی فرضیه‌های این پژوهش، ابتدا ضریب مسیر محاسبه، سپس معناداری این ضریب مسیر با آماره آزمون بررسی می‌شود. چنانچه سطح معناداری محاسبه شده از سطح ($\alpha=0.05$) کوچکتر و یا آماره t از مقدار 1.96 بزرگتر باشد، فرضیه مربوط تأیید می‌شود و در غیر اینصورت فرضیه رد می‌گردد.

جدول ۳. تحلیل مسیر

ردیف	مسیر	t آماره	نتیجه
۱	فلسفه اخلاقی $\leftarrow$ تمایل به خرید	-0.044	رد
۲	قوم پرستی $\leftarrow$ تمایل به خرید	1.656	رد
۳	اقتصاد مقاومتی $\leftarrow$ قوم پرستی	2.207	تایید
۴	فلسفه اخلاقی $\leftarrow$ اقتصاد مقاومتی $\leftarrow$ تمایل به خرید	-0.450 $14/737$	رد تایید
۵	فلسفه اخلاقی $\leftarrow$ اقتصاد مقاومتی $\leftarrow$ تمایل به خرید اقتصاد مقاومتی $\leftarrow$ قوم پرستی $\leftarrow$ اقتصاد مقاومتی اقتصاد مقاومتی $\leftarrow$ تمایل به خرید	$2/207$ $14/737$	تایید تایید

۴. نتیجه‌گیری

ایران یک بازار وطنی مهم برای بیش از ۷۰ میلیون مصرف‌کننده می‌باشد که در معرض تحریم‌هایی قرار دارد که بر فعالیت آن در بازارهای بین المللی تاثیرگذار می‌باشد. در حالیکه، قومداری از مهمترین مفاهیمی است که برای درک مفهوم بازاریابی بین الملل ضروری می‌باشد، اقتصاد مقاومتی یکی از ارکان حمایت از تولید ملی است که با ختنی سازی تحریم‌ها، به عامل تولید داخلی تکیه دارد و با عملی سازی اصول خود، موجب تحولی عمیق در رشد تولید ملی می‌شود (کلانتر و امرایی، ۱۳۹۱: ۱). تحقیقات در زمینه مفهوم قوم مداری مصرف کننده شدیداً در حال افزایش است و این امری بسیار مهم در فهم

شناخت رفتار مصرف کننده در بازارهای بین‌المللی می‌باشد. قوم‌مداری مصرف کننده نتیجه مراقبت و علاقه برای میهن خود است و ترس از عواقب نامطلوب نرخ بالای واردات خارجی محصولات است که میتواند مشکلات جدی برای توسعه اقتصاد محلی به همراه داشته باشد (Renkoet al., 2012: 530). پژوهش حاضر به بررسی تاثیر فلسفه اخلاقی و قوم پرستی بر تمایل به خرید محصولات داخلی با در درنظر گرفتن نقش اقتصاد مقاومتی پرداخته است. نتایج حاکی از آن بود که قوم پرستی و فلسفه اخلاقی به طور مستقیم نمی‌توانند بر تمایل به خرید محصولات ایرانی تاثیرگذار باشند؛ در حالیکه قوم پرستی به طور غیرمستقیم و از طریق اقتصاد مقاومتی تاثیر معناداری بر تمایل به خرید برندهای ایرانی داشته است. دب و چاودهاری (۲۰۱۲) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافته‌اند که مصرف کنندگان هندی قوم‌مدار، تمایل به خرید محصولات از کشورهای خارجی دارند. مصرف کنندگان هندی، محصولات آمریکایی و ژاپنی را بیشتر از محصولات چینی و انگلیسی ترجیح می‌دهند. به علاوه سن تاثیر معناداری بر تمایل نسبت به کشور مبدأ و ترجیح محصول داشته است. نتایج پژوهش آنا و مالکولم (۲۰۱۱) بر روی مصرف کنندگان آفریقایی نیز این نتیجه را تایید نمود. حال آنکه تعدادی از مطالعات در دیگر کشورها تاثیر منفی قوم‌مداری مصرف کننده را بر نگرش در جهت محصولات خارجی تصدیق نموده‌اند. برای مثال شیمپ و شارما (۱۹۸۷) نشان دادند که قوم‌مداری در دترویت، دنور، لس آنجلس و کارولینا تاثیری منفی بر نگرش نسبت به خرید محصولات خارجی داشته است. نتیمیر و همکاران (۱۹۹۱) دریافتند که مصرف کنندگان آمریکایی و فرانسوی نگرشی منفی درجهت واردات داشته‌اند. وانگ و چن (۲۰۰۴) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که تمایل به خرید محصولات داخلی با تمایلات قوم‌مداری در کشورهای در حال توسعه ارتباط مثبتی دارد. قوم‌مداری مصرف کنندگان چینی و روسی هم تاثیری منفی بر نگرش آنها در جهت خرید محصولات خارجی داشته است (Klein et al., 2006).

قوم‌مداری تاثیر مثبتی بر نگرش مصرف کنندگان چینی نسبت به محصولات داخلی دارد و نگرش نسبت به محصول و هنجارهای ذهنی آنها تاثیر مثبتی بر تمایل به خرید دارد. به علاوه یافته‌های پژوهش لی و سیرگی (۱۹۹۹) حاکی از آن بود که هم فلسفه اخلاقی و هم ویژگی‌های قوم‌مداری تاثیر مثبتی بر تمایل به خرید محصولات داخلی دارد. به نظر می‌رسد که در تمایل ایرانی‌ها به خرید محصولات ایرانی علاوه بر قوم پرستی و عوامل اخلاقی فاکتورهای دیگری نظیر کیفیت محصول و نبود برخی محصولات در بازار داخلی

نقش داشته‌اند. به علاوه از آنجایی که غالب دانشجویان پاسخ دهنده، دانشجوی تحصیلات تکمیلی بوده اند که از تحصیلات بالاتری نسبت به عامه مردم برخوردار بوده اند، ممکن است در قضاوت خود راجع به برندهای ایرانی، کالاهای خاصی که نسبت به عامه مردم، بیشتر مورد استفاده آنها بوده است و برای آنها ضروری است را مدنظر قرار داده اند که شاید تکنولوژی برخی از این محصولات در داخل به طور چشمگیری موجود نباشد. همچنین چون نمونه آماری افراد جوان بوده اند ممکن است هنگارهای ذهنی خاصی نسبت به برخی از مارک‌ها داشته باشند و تحت تاثیر عوامل تبليغاتی و ترفيعی نظير استفاده از تاییدکنندگان مشهور در تبليغات قرار گرفته باشند و اين امر بر انتخاب برندهای مختلف توسط آنها تاثيرگذار بوده باشد.

از سوی ديگر نتایج حاصل از پژوهش حاکي از آن بود که اقتصاد مقاومتی بر تمایل به خرید محصولات ايراني تاثير دارد و قومپرستي از طريق اقتصاد مقاومتی بر تمایل به خريد محصولات ايراني تاثيرگذارند. به نظر مي رسد با توجه به اينكه نمونه آماري دانشجویان تحصیلات تکمیلی بوده اند که از تحصیلات بالاتری برخوردار بوده اند، روحیه خودباوري و اعتقاد به نفس در آنها قوي تر بوده و آنها به توان علمي جامعه ايراني و پتنسييل‌های آن اعتقاد داشته و خواهان استفاده از دانش برای به كارگيري ظرفيت های بالقوه كشور و حمايت از توليد ملي در سياهه اقتصاد مقاومتی بوده‌اند. به علاوه تفکرات اخلاقی حاکم بر ايران که تا حدی از روحیه مذهبی اكثريت جامعه ناشي می گردد، در به كارگيري اقتصاد مقاومتی و تاثير آن بر تمایل به خرید محصولات ايراني تاثيرگذار می باشد.

۵. محدودیت‌ها و پیشنهادات پژوهش

این مطالعه مانند هر مطالعه پژوهشی ديگر دارای محدودیت‌هایی است که ممکن است بر نتایج تاثيرگذار باشند. در اينجا تنها از ابزار پرسشنامه استفاده گردید. به علاوه غالب افرادي که پرسشنامه‌ها در اختيار آنها قرار گرفته بود دانشجویان تحصیلات تکمیلی بوده اند که برای اينكه نتایج بيشتر قابل تعیيم باشد بهتر است از كليه دانشجویان در مقاطع مختلف و با حجم نمونه ييشتر استفاده گردد. با توجه به اينكه قومپرستي تاثير معناداري بر تمایل به خريد برندهای ايراني از طريق روحیه اقتصاد مقاومتی ايقا می نماید، لذا از طريق آموزش‌های فرهنگی مناسب و برنامه‌های رسانه‌ای غني می توان به تقويت روحیه اقتصاد مقاومتی در جامعه پرداخت و با حاكمیت اقتصاد مقاومتی در جامعه، تمایل افراد را به استفاده از اقتصاد

دانش بنیان برای تولیدات داخلی مناسب تقویت نمود که این امر منجر به افزایش تمایل افراد به استفاده از محصولات با برندهای ایرانی می‌گردد.

کتابنامه

- آشونغ، مسعود، آقامولایی، تیمور، قنبر نژاد، امین و تاجور، عبدالحمید(۱۳۹۲)، کاربرد نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده برای پیش‌بینی رفتارهای ایمن رانندگی در رانندگان کامیون، *فصلنامه علمی-پژوهشی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت*، سال ۱، شماره ۳، صفحات ۵-۱۴.
- براتی، مجید، الله وردی پور، حمید، معینی، بابک، فرهادی نسب، عبدالله(۱۳۹۰)، اثربخشی آموزش مهارت جرأتمندی در کاهش هنجارهای انتزاعی ترغیب کننده مصرف مواد مخدر در بین دانشجویان، *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان*، دوره هجدهم، شماره ۳، صفحات ۴۹-۴۰.
- بشیریان، سعید، حیدری، علیرضا، حمید، الهوردی پور و حاجیزاده، ابراهیم(۱۳۹۱)، کاربرد تئوری رفتار برنامه ریزی شده در پیش‌بینی فاکتورهای مؤثر بر سوء مصرف مواد در نوجوانان، *مجله دانشگاه علوم پزشکی فسا*، سال‌دوم، شماره ۳، صفحات ۶۲-۱۶.
- جعفری، انوش و آهنگری، مریم(۱۳۹۱)، «استراتژی اقتصاد مقاومتی»، همایش ملی بررسی و تبیین اقتصاد مقاومتی.
- داوری، علی و رضازاده، آرش(۱۳۹۲)، *مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم افزار PLS*، نشر جهاد دانشگاهی، چاپ اول.
- طاووسی، محمود، حیدری، علیرضا، متظری، علی، طارمیان، فرهاد، حاجیزاده، ابراهیم و غرانی، فضلاله(۱۳۸۹)، توسعه نظریه عمل منطقی با سازه خودکارآمدی و مقایسه برآش و پیش‌بینی کنندگی آن با نسخه اولیه این نظریه با روش تحلیل مسیر، برای پیشگیری از سوء مصرف مواد مخدر در نوجوانان، *مجله پژوهشی هرمزگان*، سال ۱۴، شماره ۱، صفحات ۵۴-۴۵.
- کلافتر، اسداله و امرابی، فرید(۱۳۹۱)، «اقتصاد مقاومتی، تولید داخل و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، همایش ملی بررسی و تبیین اقتصاد مقاومتی، رشت: دانشگاه گیلان.
- محمدی مقدم، یوسف؛ ذوق‌فاری، حسین؛ علی پور، میثم و رسولیان، پریسا(۱۳۹۱)، «بررسی رابطه اقتصاد مقاومتی، گرایش کارآفرینانه و مدیریت دانش»، *مجله مدیریت سازمان‌های دولتی*، شماره ۲، صفحه ۷۰-۱۰.

Ajzen, I. and Fishbein, M. (Eds) (1980), *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ.

Akdogan, M. S. and Ozgener, U.S. (2012), "The effects of consumer ethnocentrism and consumer animosity on the repurchase intent: the moderating role of consumer loyalty",

- Emerging Markets Journal*, Vol. 2, ISSN 2158-8708 (online) | DOI 10.5195/emaj.2012.15 | <http://emaj.pitt.edu>.
- Anna, V. J., and Malcolm, P.B., (2011), "Consumer ethnocentrism and attitudes toward South African consumables in Mozambique", *African Journal of Economic and Management Studies*, Vol. 2 No. 1, PP. 72-93.
- Ajzen, I. (1985), "From intentions to actions: a theory of planned behavior", in Kuhl, J. and Beckman, J. (Eds), *Action-Control: From Cognition to Behavior*, Springer, Heidelberg, pp. 11-39.
- Cleveland M, Chang W.(2009), "Migration and materialism: the roles of ethnic identity, religiosity, and generation", *Journal of Business Research*, Vol.62, No.10,pp.963–71.
- Cleveland M, Laroche M.(2007), "Acculturation to the global consumer culture: scale development and research paradigm". *Journal of Business Research*, Vol .60, No 3, pp.249–59.
- Cleveland, M., Laroche, M., and , M Hallab, R(2013), "Globalization, culture, religion, and values: Comparing consumption patterns of Lebanese Muslims and Christians", *Journal of Business Research*, Vol .66 , pp.958–967.
- Deb, M., and Chaudhuri.H, R.(2012), "Assessing the ethnocentric tendencies of different age-cohorts in an emerging market", *Journal of Indian Business Research.*, Vol. 4 No. 4, PP. 244-268.
- Ettenson, R., & Klein, J.G. (2005).The fallout from French nuclear testing in the South Pacific: A longitudinal study of consumer boycotts, *International Marketing Review*, Vol.22 No.2, pp.199-224
- Forsyth, Donalson R.: 1992, "Judging the Morality of Business Practices: The Influences of Personal Moral Philosophies", *Journal of Business Ethics*, Vol.11, PP.461–470.
- Javalgi, R.G., Khare, V.P., Gross, A.C. and Scherer, R.F. (2005), "An application of the consumer ethnocentrism model to French consumers", *International Business Review*, Vol. 14 No. 3, PP. 325-44.
- Jimenez, N. H. and San Martin, S. (2010), The role of country-of-origin, ethnocentrism and animosity in promoting consumer trust. The moderating role of familiarity, *International Business Review*, Vol.19,No:1, pp. 34-45.
- Ghorbani Azar, M., Karimi, S., Mohammadi,S., (2013), "The role of banks in the realization of resistive economy goals", *European Online Journal of Natural and Social Sciences* vol.2, No.3 pp. 1043-1051
- Hulland, J. (1999). Use of partial least squares (PLS) in strategic management research: a review of four recent studies. *Strategic management journal*, Vol.20, No.2, pp 195-204.
- Han, C.M. and Terpstra, V. (1988), "Country of origin effects for uni-national and bi-national products", *Journal of International Business Studies*, Vol. 19 No. 2, PP. 235-55.
- Josiassen, A., Assaf, A., G and Karpen I., O, (2011), "Consumer ethnocentrism and willingness to buy: Analyzing the role of three demographic consumer characteristics", *International Marketing Review*, Vol. 28 No. 6, PP. 627-646.

- Khatib, Jamal A., Kathryn Dobie and Scott Vitel (1995),“Consumer Ethics in Developing Countries:An Empirical Investigation”, *Journal of Euromarketing*, Vol.4 No.2, PP.87–105.
- Klein, J.G.,& Ettenson, R.(1999). Consumer animosity and consumer ethnocentrism: An analysis of unique antecedents. *Journal of International Consumer Marketing*, Vol.11, No.4, pp5–24.
- Klein, J.G., Ettenson, R. and Morris, M.D. (1998), “The animosity model of foreign productpurchase: an empirical test in the People’s Republic of China”, *Journal of Marketing*, Vol. 62.No. 1, PP. 89-100.
- Klein J.G., Ettenson R., Krishnan. B.C.,(2006), Extending the construct of consumerethnocentrism: when foregin products are preferred, *International Marketing Review*, Vol.23,No.3 , PP. 304-321.
- Klein,G,Ettenson,R,&Morris, M.D.(1998).“The animosity model of foreign product purchase:An empirical test in the People’s Republic of China”,*Journal of Marketing*, Vol 62,pp.89–100.
- Kwak,H. Jaju, A., and Larsen, T.(2006), “Consumer Ethnocentrism Offline and Online: The Mediating Role of. Marketing”,*Journal of the Academy of Marketing Science*. Volume 34, No. 3, pages 367-385.
- Lee, H.J., Kumar, A. and Kim, Y.K. (2010), “Indian consumers’ brand equity towards a US and local apparel brand”, *Journal of Fashion Marketing & Management*, Vol. 14 No. 3, PP. 469-85.
- Lee, D.J.and Sirgy, M. J. (1999), “The Effect of Moral Philosophy and Ethnocentrism on Quality-of-Life Orientation in International Marketing: A Cross-Cultural Comparison “, *Journal of Business Ethics*, Vol 18: PP.73–89.
- Mangnale1V.S. 2Rajasekhara, M. P. and Habtamu D (2011),“A Study on Ethnocentric Tendencies of Ethopian Consumers”, *Asian Journal of Business Management*, Vol.3 No.4, PP. 241-250.
- Nicholson, J, Lee, A. Graf, M. H. and Kirk W. (1993), “Attitudes towards Socioeconomic Values: A Cross-National Study of Venezuela, Chile, and the United States”, *International Journal of Management*, Vol .10 No.4, PP .470–480.
- Netemeyer, R.G., Durvasula, S. and Lichtenstein, D.R. (1991), “A cross-national assessment of the reliability and validity of the CETSCALE”, *Journal of Marketing Research*, Vol. 28 No. 3, pp. 320-7.
- Qi, D. Ning, Z.H. and Jianlin, W.U. (2010), “Consumer Ethnocentrism, Product Attitudes and Purchase Intentions of Domestic Products in China”, *International Conference on Engineering and Business Management*.
- Renko,N., Karanovic,B., and Matic, M(2012), “Influence of consumer ethnocentrism on purchase intentions: case of Croatia”, *Ekon. Misao Praksa Dbk*.Vol. 21 Issue 2, pp.529–544.
- Ringle,C., Sarstedt,M., and Straub ,D.,(2012), A critical look at the use of PLS-SEM in MIS quarterly, *MIS Quarterly(MISQ)*, Vol 36, No 1,pp.1-18.

- Rose, M, Rose Gregory M. and Shoham, A., (2009), "The impact of consumer animosity on attitudes towards foreign", *Journal of Consumer Marketing*, Vol.26, No .5, pp.330–339.
- Saffu, K., Walker, J.H.and Mazurek, M. (2010), "The role of consumer ethnocentrism in a buy national campaign in a transitioning country: Some evidence from Slovakia", *international Journal of Emerging Markets*, Vol. 5 No. 2, PP. 203-226.
- Schlenker, B. R. and Donelson R. Forsyth: (1977), "On the Ethics of Psychological Research", *Journal of Experimental Social Psychology*, Vol .13No.4, PP. 369–396.
- Shimp, T.A. and Sharma, S.S., (1987). "Consumer Ethnocentrism: Construction and validation of the CETSCALE". *Journal Market. Research*. Vol .24 No .3, PP. 280-289.
- Strehlau, V., I. Ponchio, M. C and Loebel, E. (2012), "An Assessment of the consumer ethnocentric scale (CETSCALE): evidences from Brazil", *Brazilian Business Review*, Vol. 9 No.4, PP.103-126.
- Tretise, Debbie, Michael F. Weigold, Jenneane Conna and Heather Garrison (1994), "Ethics in Advertising: Ideological Correlates of Consumer Perceptions", *Journal of Advertising*", Vol. 23, No .3, PP.59–69.
- Wang, C.L. and Chen, Z.X. (2004), "Consumer ethnocentrism and willingness to buy domesticproducts in a developing country setting: testing moderating effects", *Journal of ConsumerMarketing*, Vol. 21 No. 6, pp. 391-400.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی